

Date: 19th December-2024

RIVOJLANGAN TA'LIM TIZIMLARINING O'QUVCHILAR SHAXSIGA
TA'SIRI

Majidova Feruza Maxmudovna
Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada rivojlangan ta'lim tizimlarining o'quvchilar shaxsiga ta'siri tahlil qilinadi. Ta'lim tizimining tarbiya, bilim va ko'nikmalarni shakllantirishdagi o'rni, o'quvchilarni jismoniy, aqliy va ma'naviy rivojlantirishdagi muhim roli, shuningdek, ta'lim jarayonining shaxsni shakllantirishdagi ahamiyati o'rganiladi. Shuningdek, muvaffaqiyatli ta'lim tizimlarining o'quvchilarga bo'lgan yondashuvi va ularning shaxsiy sifatleri, motivatsiyasi va ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishdagi o'rni ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: rivojlangan ta'lim tizimlari, o'quvchi shaxsi, ta'lim jarayoni, ta'lim metodikasi, shaxsni rivojlantirish, aqliy rivojlanish, ta'lim va ijtimoiy munosabatlar.

Kirish

Hozirgi kunda ta'lim tizimi jahonning rivojlangan mamlakatlarida ijtimoiy va iqtisodiy o'sishning asosiy omillaridan biri sifatida qaraladi. Shuningdek, ta'lim tizimining ta'siri faqatgina o'quvchilarning akademik ko'nikmalariga bog'liq emas, balki ularning shaxsiy rivojlanishiga, ijtimoiy moslashuvchanliklariga va dunyoqarashlariga ham katta ta'sir ko'rsatadi. Ta'limning yuqori sifatli tizimlari o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshirib, ularni ijtimoiy va ma'naviy jihatdan rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bois, ta'lim tizimlarining o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ta'sirini o'rganish muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu maqolada rivojlangan ta'lim tizimlarining o'quvchilarning shaxsiyatiga bo'lgan ta'siri, ularning psixologik va ijtimoiy jihatdan o'sishidagi o'rni ko'rib chiqiladi.

Asosiy qism

1. Rivojlangan ta'lim tizimlarining o'quvchilarga ta'siri

Rivojlangan ta'lim tizimlari o'quvchilarga nafaqat bilim olish imkoniyatini yaratadi, balki ularni ijtimoiy va axloqiy nuqtai nazardan shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Yaponiyaning, Finlandiyaning va Singapurning ta'lim tizimlari bu sohada juda muvaffaqiyatli misollarni tashkil etadi. Ularning ta'lim tizimlarida o'quvchilarning o'qish qobiliyatlari va shaxsiy jihatlari rivojlantiriladi, ular tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va o'z-o'zini boshqarish kabi ko'nikmalarni rivojlantirishga e'tibor qaratiladi.

2. Shaxsiyatni shakllantirishda metodikalarning roli

Rivojlangan ta'lim tizimlarining asosiy afzalliklaridan biri — o'quvchilarga individual yondashuvdir. Ta'lim metodikalari o'quvchilarni o'z qobiliyatlariga mos ravishda rivojlantiradi, ularning o'qish motivatsiyasini oshiradi. Maktablarda qo'llaniladigan innovatsion metodikalar va texnologiyalar o'quvchilarning o'z fikrlarini erkin ifodalash, mantiqiy fikrlash va problemalarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.



Date: 19th December-2024

3. **Ta'lim tizimining shaxsga ta'siri: jismoniy va aqliy rivojlanish**
Ta'lim tizimi o'quvchilarning jismoniy va aqliy rivojlanishiga ham bevosita ta'sir qiladi. Maktabda o'qish, sport va san'at kabi sohalarda o'quvchilarning faol ishtiroki ularning psixologik sog'lig'ini yaxshilash, ijodiy potentsialini oshirishga xizmat qiladi. Rivojlangan ta'lim tizimlari o'quvchilarning o'zini tuta olish, stressni boshqarish, ijtimoiy muammolarni hal qilish kabi muhim ko'nikmalarni ham rivojlantiradi.

4. **Ijtimoiy munosabatlar va motivatsiya**
Ta'lim tizimining o'quvchilar shaxsiga ta'siri, ularning ijtimoiy munosabatlarining shakllanishiga ham katta ta'sir ko'rsatadi. O'quvchilarni jamoada ishlashga o'rgatish, hamkorlik va o'zaro hurmatni rivojlantirish, shaxsiyatning ijtimoiy jihatdan moslashuvchanligini oshiradi. Bu o'quvchilarning kelajakdagi faoliyatlariga ijobiy ta'sir ko'rsatadi, ularning jamiyatda muvaffaqiyatli bo'lishlariga yordam beradi.

5. **O'quvchilarning shaxsiy sifatlarini rivojlantirish**
Rivojlangan ta'lim tizimlarida o'quvchilarning shaxsiy sifatlarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratiladi. Ta'lim jarayonida o'quvchilarga o'ziga bo'lgan ishonch, mas'uliyat, mehnatga muhabbat, ijobiy fikrlash va boshqa ko'plab shaxsiy sifatlar o'rgatiladi. Bu sifatlar o'quvchilarning ijtimoiy muvaffaqiyatlarini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Rivojlangan ta'lim tizimlarining o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ta'siri juda katta. Ta'lim tizimi o'quvchilarga nafaqat bilim, balki ijodiy, aqliy va ijtimoiy ko'nikmalarni ham shakllantiradi. Muvaffaqiyatli ta'lim tizimlarining o'quvchilarga yondashuvi ularning motivatsiyasini oshirib, shaxsiyatlarini rivojlantirishga, ijtimoiy moslashuvchanliklarini ta'minlashga xizmat qiladi. Shuning uchun, har bir ta'lim tizimi o'quvchilarning intellektual, ma'naviy va shaxsiy jihatdan rivojlanishini ta'minlashga yo'naltirilgan bo'lishi zarur.

ADABIYOTLAR:

1. Dinara, A. (2024). O'SMIRLARNING RIVOJLANISHIGA SALBIY TA'SIR KO'RSATUVCHI IJTIMOY VA PSIXOLOGIK OMILLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH. PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI, 2(1), 165-170.
2. Kamilovna, R. N. (2021). Coaching approach at a mathematics lesson in grade 3 in the educational structure "equal partner". *Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR)*, 10(1), 228-234.
3. Rajabova, N., & Fayziyeva, D. (2021). FOLKLORISM IN THE WORKS OF DILSHOD RAJAB. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 212-214).
4. Rajabova, N. (2023). BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING TADQIQOTCHILIK KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 27(27).
5. Rajabova, N. (2022). BO „LAJAK BOSHLANG „ICH SINFI O'QITUVCHILARINING TADQIQOTCHILIK FAOLIYATINI



Date: 19th December-2024

TAKOMILLASHTIRISHGA TA" SIR ETUVCHI OMILLAR. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 19(19).

6. Komilovna, R. N. (2021). Methods and Tools of Educational Technologies in the Formation of the Concept of Figure Face in Students. *European Scholar Journal*, 2(4), 80-84.

7. Komilovna, R. N. (2021). Methods and Tools of Educational Technologies in the Formation of the Concept of Figure Face in Students. *European Scholar Journal*, 2(4), 80-84.

8. [Pedagogical Conditions for Improving Research Activity in Future Primary School Teachers](#) KN Radzabova - International Journal of Human Computing Studies, 2021

9. RAJABOVA, N. BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLIKLARIDAGI MISOLLAR YECHISH JARAYONIDA O'QUVCHILAR TOMONIDAN YO'L QO'YILADIGAN AYRIM XATOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH. *EDAGOGIK AHORAT*, 54.

10. RAJABOVA, N. BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLIKLARIDAGI MISOLLAR YECHISH JARAYONIDA O'QUVCHILAR TOMONIDAN YO'L QO'YILADIGAN AYRIM XATOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH. *EDAGOGIK AHORAT*, 54.

11. Rasulova, N., Mukhamedova, N., Djalilova, G., Kariyeva, M., Rajabova, N., & Yarova, S. (2023). Structural elements of didactic skills of educators in the educational process: theoretical and methodological approaches and principles. In *BIO Web of Conferences* (Vol. 65, p. 10008). EDP Sciences.

12. Nodirabegim, R. (2024). BOSHLANG 'ICH TA'LIMDA MATEMATIKA DARSLARINI TASHKIL ETISHNING YONDASHUVI. *ZAMONAVIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA UNGA QARATILGAN KREATIV G'OYALAR, TAKLIFLAR VA YECHIMLAR*, 7(73), 182-184.

13. Akmalovna, N. P., & Komilovna, R. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINIF DARSLARINI TASHKIL QILISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING AHAMIYATI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(25), 95-97.

14. Komilovna, R. N. (2023). BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARI TADQIQOTCHILIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MODEL. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 6(6), 283-288.

15. Akmalovna, N. P., & Komilovna, R. N. (2023). INTERAKTIV YONDASHUV ASOSIDA BOSHLANG'ICH TA'LIMDA ALOQADORLIKNI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI. *Научный Фокус*, 1(3), 261-263.

16. Komilovna, R. N. (2023). ONA TILI VA SAVODXONLIK DARSLARIDA O'QUVCHILARNING LINGVISTIK QOBILYATLARINI RIVOJLANTIRISH. *Scientific Impulse*, 1(10), 1423-1426.

17. Komilovna, R. N. (2023). FACTORS THAT IMPROVE RESEARCH ACTIVITY OF FUTURE PRIMARY CLASS TEACHERS. *JOURNAL OF EDUCATION, ETHICS AND VALUE*, 2(5), 78-82.

18. Rajabova, N., & Ochilov, I. (2023, March). SOME ISSUES ON THE ASSESSMENT OF THE VALUE OF PROVISIONS AND CONTINGENT LIABILITIES. In *Proceedings*



Date: 19th December-2024

of International Conference on Scientific Research in Natural and Social Sciences (Vol. 2, No. 4, pp. 29-33).

19. Rajabova, N. (2023). БЎЛАЖАК БОШЛАНҒИЧ СИНФ ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ ТАДҚИҚОТЧИЛИК КЎНИКМАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИЖТИМОЙ ЗАРУРАТ СИФАТИДА. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 28(28).

20. Rajabova, N. (2023). ВО ‘LAJAK BOSHLANG ‘ICH SINFI O ‘QITUVCHILARI TADQIQOTCHILIK KO ‘NIKMAALARINI TAKOMILLASHTIRISH MODELI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 27(27).

21. Rajabova Nodirabegim, K. (2022). Stimulating Research Activities in Improving the Research Skills of Future Primary School Teachers. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development*, 16-18.

22. Rajabova, N. K. Pedagogical Conditions for Improving the Research Activities of Future Primary School Teachers.

23. Rajabova, N., & Rajabova, L. Boshlangich sinf oqish darsliklarida istiqloq davri bolalar she’riyati ifodasi. *Образование*, 20(21), 22.

24. Икромова, С. А. (2024). ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ ПСИХОЛОГИИ В ЖИЗНИ ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 26-31.

25. Икромова, С. А. (2024). INTELLEKT VA IQBOL: KOGNITIV PSIXOLOGIYA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 99-104.

26. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВНЫЕ ОБЩИЕ ПОНЯТИЯ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПСИХОЛОГИИ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 20-25.

27. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МОЛОДЕЖИ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ КРИЗИСЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 29-35.

28. Икромова, С. А. (2024). ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ И ПАМЯТЬ ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 59-65.

29. Икромова, С. А. (2024). PSIXOLOGIK SALOMATLIK VA UNING JAMIYATDAGI ROLI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 93-98.

30. Икромова, С. А. (2024). КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ И ТЕРАПИЯ ЛЮДЕЙ В СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЕ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 8-14.

31. Икромова, С. А. (2024). ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПСИХОЛОГА. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 63-68.

32. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ И ИХ РЕШЕНИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 46-52.

33. Икромова, С. А. (2024). PSIXOLOGIK YORDAMNING ASOSIY USULLARI: MASLAHATLASHUV VA TERAPIYA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 87-92.



Date: 19th December-2024

34. Ikromova, S. A. (2024). EMOTSIYALAR VA ULARNING PSIXOLOGIK TA'SIRI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 105-110.
35. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING DAVOLASH USULLARI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 75-80.
36. Икромова, С. А. (2024). ЭМОЦИИ И ИХ ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ЭФФЕКТЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 49-55.
37. Ikromova, S. A. (2024). SHAHSIYAT PSIXOLOGIYASI VA UNING SHAKLLANISHI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 62-67.
38. Икромова, С. А. (2024). ФРЕЙД И ЕГО ВКЛАД В НАУКУ ПСИХОЛОГИЯ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 43-48.
39. Ikromova, S. A. (2024). KOGNITIV PSIXOLOGIYA: BILISH JARAYONLARI VA XOTIRA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 81-86.
40. Икромова, С. А. (2024). ЭМОЦИОНАЛЬНЫЕ ОПЫТЫ ЧЕЛОВЕКА И ПРОЦЕСС НИМИ УПРАВЛЕНИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 14-19.
41. Икромова, С. А. (2024). ПОВЕДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА И ВНУТРЕННЯЯ МОТИВАЦИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 8-13.
42. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 22-28.
43. Икромова, С. А. (2024). РАЗЛИЧИЯ В МУЖСКОЙ И ЖЕНСКОЙ ПСИХОЛОГИИ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 1-7.
44. Ikromova, S. A. (2024). STRESS VA UNING PSIXOLOGIK TA'SIRI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 68-74.
45. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ ОТ ДЕТСТВА ДО ВЗРОСЛОСТИ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 1-7.
46. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK REABILITATSIYA VA MUAMMOLI SHAHSLAR BILAN ISHLASH. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 111-116.
47. Икромова, С. А. (2024). ГРУППЫ И СОЦИАЛЬНОЕ ВЛИЯНИЕ ЛЮДЕЙ В СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЕ R. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 32-38.
48. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ РЕАБИЛИТАЦИЯ, ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ПОДДЕРЖКА И ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 56-62.
49. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЯ ЛИЧНОСТИ И ВНУТРЕННИЙ МИР ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 53-58.



Date: 19th December-2024

50. Ikromova, S. A. (2024). TUG'ISH VA OTA-ONA BO'LISHNING PSIXOLOGIK ASOSI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 117-122.
51. Akbarovna, I. S. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMDA Qiyosiy PEDAGOGIKANING AHAMIYATI. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 8-13.
52. Akbarovna, I. S. (2024). SPORT O 'YINLARI REJASI ORQALI SOG 'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK OMILLAR. MASTERS, 2(5), 91-97.
53. Akbarovna, I. S. (2024). A HEALTHY FAMILY ENVIRONMENT AS A SOCIAL FACTOR IN PREPARING YOUNG PEOPLE FOR FAMILY LIFE. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 529-535.
54. Akbarovna, I. S. (2024). ЗДОРОВАЯ СЕМЕЙНАЯ СРЕДА КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ФАКТОР ПОДГОТОВКИ МОЛОДЕЖИ К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ. MASTERS, 2(5), 98-104.
55. Ikromova, S. (2024). FORMS AND CONTENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 933-939.
56. Akbarovna, I. S. (2024). MASTERING THE BASICS OF PEDAGOGICAL SKILLS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 882-887.
57. Akbarovna, I. S. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ЧЕРЕЗ ПЛАН СПОРТИВНЫХ ИГР. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 521-528.
58. Akbarovna, I. S. (2024). SPORTCHILAR FAOLIYATINI O'RGANISHNING UMUMIY PSIXOLOGIK USULLARI. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 536-543.
59. Akbarovna, I. S. (2024). PROCEDURE FOR CREATING PSYCHOLOGICAL TEST PROGRAMS. PEDAGOG, 7(6), 153-159.
60. Икромова, С. (2024). ФОРМЫ И СОДЕРЖАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 925-932.
61. Икромова, С. А. (2024). ОСВОЕНИЕ ОСНОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАВЫКОВ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 894-899.
62. Икромова, С. А. (2024). ВАЖНОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 906-911.
63. Raximova M.X. (2024). Maktabgacha ta'lim muassasalarida psixologik xizmatni tashkil etishning nazariy asoslari. Zamonaviy ta'lim. 5(90), 32-39
64. Raximova M.X (2024) O'smirlarni ijtimoiy moslashuviga ko'maklashishda psixologik-pedagogikaning o'rnini. (615-618)
65. Рахимова, М. (2023). Градостроительство в контексте трансформации. Gospodarka i Innowacje., 36, 131-137.
66. Рахимова, М. Х. ЁШЛАРНИ ДЕСТРУКТИВ ГУРУҲЛАР ТАЪСИРИДАН ҲИМОЯЛАШНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ. ТОШКЕНТ-2021, 52.

